

25779 LLEI ORGÀNICA 13/1985, de 9 de desembre, del Codi penal militar. («BOE» 296, d'11-12-1985.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica,

Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

Els principis constitucionals i el progrés que ha experimentat la ciència del dret penal són factors que requereixen, no una simple reforma de les lleis penals militars, sinó la promulgació d'un nou Codi penal militar en el qual s'acullin les tècniques més depurades sobre la matèria. D'acord amb aquest plantejament, se separen d'aquest Codi les matèries processals i disciplinàries per limitar-ne el contingut al dret penal material.

En el títol primer del llibre primer queden proclamats els principis de legalitat, de culpabilitat, d'igualtat i de retroactivitat de la llei penal més favorable. Amb la definició del delictes militar, es posa de manifest l'exigència tant de voluntarietat com de culpabilitat en l'autor perquè la seva acció o omissió pugui ser considerada com a delictes.

La tipificació de conductes constitutives de delictes militar, que figura en el títol segon, queda bàsicament centrada en els «delictes exclusivament o pròpiament militars», però excepcionalment preveu supòsits que afecten el servei i els interessos de l'Exèrcit, en què els no militars poden ser subjectes actius d'un atac a la institució armada amb lesió del bé jurídic tutelat, que pot resultar delictes militar formalment i materialment. D'altra banda, quant a les causes d'exempció de responsabilitat criminal, s'opta en aquest Codi per la fórmula de reenviament al Codi penal comú, tenint en compte l'especialitat de les lleis penals castrenses, tot això sense perjudici dels casos en què les exigències pròpies de la vida militar obliguen inexorablement a un plantejament diferent.

S'ha entès que l'esfera militar no pot oferir substancials particularitats respecte al significat de les causes d'imputabilitat, i és suficient el que digui el Codi penal ordinari sobre aquest punt. Quant a legítima defensa i causes de justificació, les àmplies formulacions que les lleis comunes fan de l'estat de necessitat i del compliment de deures civils o militars resulten suficientment elàstiques per a la seva utilització en l'àmbit militar.

El problema de l'obediència deguda es resol al marge del vell concepte d'una obediència cega, per exigir a l'inferior que obeeixi una especial diligència perquè els seus actes no comportin la manifesta comissió d'il·licituds. La fórmula que figura en aquest Codi penal militar no difereix de l'establerta per les Reials ordenances, a fi d'evitar confusions i de puntualitzar bé la seva adequació al text constitucional.

Per imperatiu constitucional, únicament es preveu la possibilitat de la pena de mort per al temps de guerra, i s'estableix en tot cas com a alternativa i no com a pena única. Raons de política criminal han determinat la simplificació i reducció de penes amb supressió de les penes consistents en degradació, separació del servei i destinació al cos de disciplina, atès que no responen als criteris inspiradors de la moderna penologia ni als postulats que es mantenen. Les penes de privació de llibertat queden suavitzades, i alhora es manté un ampli arbitri per a la seva graduació. Respecte al compliment de les penes, es manté per als militars condemnats la no-aplicació dels beneficis de suspensió condicional de la condemna, tot

això per raons d'exemplaritat directament vinculades a la disciplina.

L'extinció de la responsabilitat criminal es regula en els mateixos termes que els de la legislació comuna. Quant a la rehabilitació, es considera que la inscripció de qualsevol condemna dictada pels tribunals militars és a càrrec del Ministeri de Justícia, on consten els antecedents penals a cancel·lar.

El llibre segon està dedicat a la regulació dels delictes militars en particular. El delictes de traïció militar es tipifica sobre les bases següents: connexió de la matèria amb la lluita armada i la condició de militar en el subjecte actiu, acollida només excepcional de les fórmules mixtes i previsió de figures específiques en aquest delictes, com les de traïció derrotista, traïció econòmica, traïció deserció, traïció col·laboracionista, la negligència en la seva evitació i l'omissió de denúncia eficaç. El delictes d'espionatge militar queda conceptualment simplificat en limitar-se a l'obtenció o revisió d'informació classificada o d'interès militar a potència estrangera. El delictes de revelació de secrets o informacions sobre la defensa nacional s'independitza dels dos anteriors. Els delictes d'atemptat contra els mitjans i recursos de la defensa nacional estan condicionats a la seva comissió en temps de guerra i que la seva perpetració es porti a terme amb mitjans capaços d'ocasionar greus estralls o que impliquin un concret perill per a la vida i integritat de les persones. Els delictes contra la Nació espanyola i contra la institució militar, els delictes contra els deures del servei, així com els delictes contra la hisenda en l'àmbit militar, queden tipificats sota diverses espècies i igualment s'inclouen els delictes contra l'Administració de la justícia militar, amb la qual cosa es completa el feix de figures delictives d'aquest Codi.

LLIBRE PRIMER

Disposicions generals

TÍTOL PRIMER

Principis i definicions

Article primer

Només es castiguen com a delictes militars les accions i omissions previstes com a tals en aquest Codi.

Article segon

No hi ha pena sense dol o culpa. Quan la pena estigui determinada per la producció d'un ulterior resultat més greu, només se n'ha de respondre si s'ha causat, almenys, per culpa.

Article tercer

Totes les persones són iguals davant la llei penal militar, sense perjudici de la individualització de la pena de conformitat amb el que preveu l'article 35 d'aquest Codi.

Article quart

S'han d'aplicar les lleis penals militars vigents en el moment de la comissió del delictes. Només tenen efecte retroactiu les posteriors que afavoreixin el reu, encara que en entrar en vigor aquestes s'hagi dictat sentència ferma i el penat estigui complint la condemna.

Els fets comesos sota la vigència d'una llei temporal han de ser jutjats de conformitat amb aquesta, llevat que legalment es disposi el contrari.

Article cinquè

Les disposicions del Codi penal són aplicables als delictes militars quan ho permeti la seva especial naturalesa i no s'oposin als preceptes d'aquest Codi.

Article sisè

Aquest Codi no comprèn les infraccions disciplinàries militars, que es regeixen per les seves disposicions específiques.

Article setè

Els preceptes d'aquesta Llei són aplicables a tots els fets previstos en aquesta amb independència del lloc de comissió, llevat del que estableixin tractats i convenis internacionals.

Article vuitè

Als efectes d'aquest Codi, s'entén que són militars els qui tinguin aquesta condició de conformitat amb les lleis relatives a la seva adquisició i pèrdua i, concretament, durant el temps en què estiguin en qualsevol de les situacions d'activitat i les de reserva, amb les excepcions que expressament es determinin en la seva legislació específica, els qui:

1r Com a professionals, siguin de carrera o no, estiguin integrats en els quadres permanents de les Forces Armades.

2n Amb caràcter obligatori s'hagin incorporat o ingressin com a voluntaris en el servei militar, mentre estiguin prestant el servei a files.

3r Cursin estudis com a alumnes a les acadèmiques a escoles militars.

4t Prestin servei actiu en les escales de complement i de reserva naval o com a aspirants a ingressar-hi.

5è Amb qualsevol assimilació militar prestin servei en ser mobilitzats o militaritzats per decisió del Govern.

Article novè

Als efectes d'aquest Codi, s'entén que són autoritats militars:

1r El cap de l'Estat, el president del Govern i el ministre de Defensa i els qui els substitueixin en l'exercici de les atribucions constitucionals o legals inherents a les seves prerrogatives o funcions.

2n Els militars que exerceixen el comandament superior o per raó del càrrec o funció, tinguin atribuïda jurisdicció en el lloc o unitat de la seva destinació, encara que actuïn amb dependència d'altres autoritats militars principals.

3r Els militars que en temps de guerra tinguin la condició de caps d'unitats que operin separatament, en l'espai a què arribi la seva acció militar.

4t Els qui formin part com a presidents, consellers o vocals de tribunals militars de justícia i els auditors, fiscals i jutges militars, en el desenvolupament de les seves respectives funcions o en ocasió d'aquestes.

5è Mentre romanguin fora del territori nacional, els comandants de vaixells de guerra o aeronaus militars i els oficials destacats per a algun servei en els llocs, aigües o espais en què l'hagin de prestar, quan en aquests no hi hagi autoritat militar i en el que concerneixi la missió militar encomanada.

Article deu

Als efectes d'aquest Codi, s'entén que constitueixen força armada els militars que, portant armes i vestint l'uniforme, prestin serveis legalment encomanats a les Forces

Armades, ordenats per reglament, així com, en les mateixes circumstàncies, els membres de la guàrdia civil, quan prestant servei propi del seu institut, així ho disposi la llei a què es refereix l'article 104.2 de la Constitució.

Article onze

Als efectes d'aquest Codi, s'entén que és sentinella el militar que, en acte de servei d'armes i complint una consigna, guarda un lloc confiat a la seva responsabilitat. Tenen a més aquesta consideració els militars que siguin: components de les patrulles de les guàrdies de seguretat en l'exercici de la seva tasca; operadors de les xarxes militars de transmissions o comunicacions durant el desenvolupament de les seves funcions; operadors de sistemes electrònics de vigilància i control dels espais terrestres, marítims i aeris confiats als centres o estacions en què serveixen, durant el desenvolupament de les seves tasques o observacions visuals dels mateixos espais.

Article dotze

Als efectes d'aquest Codi, s'entén que és superior el militar que, respecte a un altre, exerceixi autoritat, comandament o jurisdicció en virtut de la seva ocupació jeràrquicament més elevada o del càrrec o funció que desenvolupi, com a titular o per substitució reglamentària i únicament en el desenvolupament de les seves funcions.

Es consideren superiors, respecte als presoners de guerra enemics, els militars espanyols, sigui quin sigui el seu grau, encarregats de la seva vigilància o custòdia i en l'exercici d'aquestes, així com els presoners investits de facultats de comandament per l'autoritat militar espanyola per al manteniment de l'ordre i la disciplina en relació amb els qui els estan subordinats.

Article tretze

Als efectes d'aquest Codi, s'entén que potència aliada és tot Estat amb el qual Espanya està unida per un tractat o un acord d'aliança militar o de defensa, així com qualsevol Estat que, independentment d'aquests tractats o acords, pren part en la guerra contra un enemic comú o coopera en la realització d'una operació armada.

Article catorze

Als efectes d'aquest Codi, s'entén que la locució «en temps de guerra» comprèn el període de temps que comença amb la declaració formal de guerra, en ser decretada la mobilització per a una guerra imminent o amb la ruptura generalitzada de les hostilitats amb una potència estrangera, i s'acaba en el moment en què cessen aquestes.

Article quinze

Als efectes d'aquest Codi, s'entén que són actes de servei tots el que tenen relació amb les funcions que corresponen a cada militar en el compliment de les seves tasques específiques, i que legalment els corresponen.

Article setze

Als efectes d'aquest Codi, s'entén que són actes de servei d'armes tots els que requereixen per a la seva execució l'ús, el maneig o la utilització d'armes, siguin de la naturalesa que siguin, de conformitat amb les disposicions generals aplicables o les ordres particulars degudament cursades sobre això, així com els actes preparatoris d'aquests, ja siguin individuals o col·lectius, des de la seva iniciació amb la crida a prestar-los fins a la seva total terminació, i tots els actes anteriors o posteriors al mateix servei d'armes que es relacionin amb aquest o afectin la seva execució. Així mateix, tenen aquesta consideració

els actes relacionats de manera directa amb la navegació de vaixells de guerra o el vol d'aeronaus militars.

Article disset

Als efectes d'aquest Codi, s'entén per enemic tota força, formació o banda que executa una operació armada a les ordres per compte o amb l'ajuda d'una potència amb la qual Espanya estigui en guerra o conflicte armat.

Article divuit

Als efectes d'aquest Codi, les forces terrestres, navals o aèries estan davant de l'enemic o davant de rebels o sediciosos quan es trobin en una situació tal que puguin entrar immediatament en combat directe amb algun d'ells o ser susceptibles dels seus atacs directes, així com quan siguin alertades per prendre part en una missió de guerra.

Article dinou

Als efectes d'aquest Codi, ordre és tot mandat relatiu al servei que un superior militar dóna, en forma adequada i dins de les atribucions que legalment li corresponen, a un inferior o subordinat perquè porti a terme o ometi una actuació concreta.

TÍTOL SEGON

Del delictes militar

Article vint

Són delictes militars les accions i omissions doloses o culposes penades en aquest Codi.

Les accions i omissions culposes només es castiguen quan expressament es disposi.

Article vint-i-u

Són aplicables les causes eximentes de la responsabilitat criminal previstes en el Codi penal. No es considera eximent ni atenuant el fet d'obrar en virtut d'obediència a l'ordre que comporti l'execució d'actes que manifestament siguin contraris a les lleis o usos de la guerra o constitueixin delictes, en particular contra la Constitució.

Article vint-i-dos

En els delictes militars, a més de les circumstàncies modificatives previstes en el Codi penal, es consideren atenuants:

1r Per a les classes de tropa o marineria, la de no haver transcorregut trenta dies des que el culpable va efectuar la seva incorporació a files.

2n La d'haver precedit per part del superior una provocació immediata o qualsevol altra actuació injusta que naturalment hagi produït en el subjecte un estat passional o emocional intens.

La reincidència és circumstància que agreuja la responsabilitat criminal en els delictes militars. Hi ha reincidència si en delinquir el culpable ha estat condemnat executòriament per un delictes comprès en un mateix capítol d'aquest Codi, per un delictes al qual el Codi assenyali una pena igual o superior, o per dos o més delictes als quals el Codi assenyali una pena inferior.

Article vint-i-tres

Ha de ser castigat amb la pena inferior en un o dos graus a la respectiva assenyalada per al seu autor qui, coneixent la comissió d'un delictes militar, i sense haver-ho

concertat prèviament amb els seus autors o còmplices, hi intervingui posteriorment a la seva execució d'algunes de les formes següents:

1r Auxiliant, sense ànim de lucre, els executors perquè es beneficiïn del producte, profit o preu d'un delictes.

2n Amagant o inutilitzant el cos, efectes o instruments del delictes per impedir-ne el descobriment.

3r Ajudant els presumptes responsables del delictes a eludir la investigació dels agents de l'autoritat o a sostreure's a la seva crida i cerca, sempre que hi concorri alguna de les circumstàncies següents:

a) Quan el delictes encobert estigui castigat amb una pena el límit mínim de la qual sigui el d'un any de presó o els seus autors siguin reincidents.

b) Quan l'encobridor actuï amb abús o incompliment de funcions públiques:

En el cas de la lletra b) del punt 3r precedent, s'imposa a l'encobridor, a més de la pena de privació de llibertat, la de suspensió del seu càrrec pel temps de dos a quatre anys, si el delictes encobert està castigat amb una pena el límit mínim de la qual és inferior a tres anys, i la d'inhabilitació absoluta per temps de sis a dotze anys, en els altres casos.

Excepte en temps de guerra, no es poden perseguir com a encobridors el cònjuge, o la persona lligada de manera permanent per una relació anàloga d'afectivitat, els ascendents, descendents o germans de l'encobert.

TÍTOL TERCER

De les penes

CAPÍTOL I

Classes i durada de les penes

Article vint-i-quatre

Les penes que es poden imposar pels delictes compresos en aquest Codi són:

1r Principals:

- Mort, en temps de guerra.
- Presó.
- Pèrdua d'ocupació.
- Inhabilitació definitiva per al comandament de vaixell de guerra o aeronau militar.
- Confinament.
- Desterrament.

2n Accessòries:

- Pèrdua d'ocupació.
- Suspensió d'ocupació.
- Deposició d'ocupació.
- Inhabilitació absoluta.
- Suspensió de càrrec públic i dret de sufragi passiu.
- Suspensió de les activitats de l'empresa, confiscació o dissolució d'aquesta.
- Pèrdua o comís dels instruments i efectes del delictes.

Article vint-i-cinc

La pena de mort en temps de guerra només es pot imposar en casos d'extrema gravetat, degudament motivats en la sentència i en cas que la guerra hagi estat declarada formalment o hi hagi ruptura generalitzada de les hostilitats amb una potència estrangera.

Article vint-i-sis

La durada de les penes temporals és la següent:

— La de presó, de tres mesos i un dia a vint-i-cinc anys, llevat del que disposen els articles 39 i 40 d'aquest Codi.

— Les accessòries de suspensió i deposició d'ocupació, inhabilitació absoluta, suspensió de càrrec públic i dret de sufragi passiu, el temps de la principal.

— La de confinament, de sis mesos i un dia a sis anys.

— La de desterrament, de tres mesos i un dia a sis anys.

Article vint-i-set

Per al compliment de condemna, s'ha d'abonar el temps de presó preventiva rigorosa o atenuada, i l'abonament també es fa extensiu al temps de detenció i al d'arrest disciplinari, si s'han patit pels mateixos fets.

CAPÍTOL II

Penes que en comporten altres d'accessòries*Article vint-i-vuit*

Per als militars, la pena de mort i la de presó que excedeixi els tres anys comporten l'accessòria de pèrdua d'ocupació; la de presó de sis mesos i un dia a tres anys, l'accessòria de suspensió d'ocupació. Tota pena de presó de més de sis mesos de durada comporta, si s'escau, l'accessòria de deposició d'ocupació.

Article vint-i-nou

La pena de mort i la de presó que excedeixi els dotze anys comporten l'accessòria d'inhabilitació absoluta; la de presó fins a dotze anys, l'accessòria de suspensió de càrrec públic i dret de sufragi passiu.

CAPÍTOL III

Efectes de les penes*Article trenta*

La pena de pèrdua d'ocupació, aplicable a militars professionals, produeix la baixa del penat en les Forces Armades amb privació de tots els drets adquirits en aquestes, excepte els passius que li puguin correspondre, i queda subjecte a la legislació sobre servei militar obligatori i mobilització en el que li pugui ser aplicable.

Aquesta pena és de caràcter permanent. Els que la pateixen no poden ser rehabilitats sinó en virtut d'una llei.

Article trenta-u

La pena de suspensió d'ocupació, aplicable a oficials generals, oficials, suboficials i classes de tropa i marineria, que la tinguin en propietat, priva de totes les funcions pròpies d'aquesta. També produeix l'efecte de quedar immobilitzat en la seva ocupació en el lloc que ocupa, i no és d'abonament per al servei. Conclou la suspensió, finalitza la immobilització en l'ocupació i la pèrdua del lloc és definitiva.

Article trenta-dos

La deposició d'ocupació, aplicable a les classes de tropa o marineria que no la tinguin reconeguda en propietat, produeix la pèrdua de la que tingui el penat, sense que pugui obtenir-ne cap altra durant el compliment de la condemna.

Article trenta-tres

Tota pena de presó imposada a qualsevol militar produeix l'efecte que el seu temps de durada no és d'abonament per al servei, excepte per als militars no professionals que compleixin el servei militar obligatori.

Article trenta-quatre

Les penes d'inhabilitació absoluta, suspensió de càrrec públic i dret de sufragi produeixen les conseqüències assenyalades en el Codi penal.

La pena d'inhabilitació definitiva per a comandament de vaixell de guerra o aeronau militar priva el penat, amb caràcter permanent, del comandament d'aquests.

La pèrdua o comís dels instruments i els efectes del delictes s'han de portar a terme de conformitat amb el que estableix el Codi penal.

CAPÍTOL IV

Aplicació de les penes*Article trenta-cinc*

En els delictes militars, i llevat del que disposen els articles següents, s'ha d'imposar la pena assenyalada per la llei en l'extensió que es consideri adequada, tenint en compte, a més de les circumstàncies atenuants i agreujants que hi concorrin, la personalitat del culpable, la seva graduació, funció militar, la naturalesa dels mòbils que el van impulsar, la gravetat i transcendència del fet en si i la seva relació amb el servei o el lloc en què s'ha perpetrat. Especialment s'ha de tenir en compte la condició de no professional del culpable per imposar la pena en una extensió inferior.

La individualització penal que s'efectuï ha de ser raonada en la sentència.

Article trenta-sis

Quan es donin dues o més circumstàncies atenuants i cap d'agreujant o la circumstància 2a del paràgraf primer de l'article vint-i-dos, es pot imposar la pena inferior en grau a l'assenyalada per la llei.

Article trenta-set

En els casos en què no es compleixin tots els requisits necessaris per eximir de responsabilitat, es pot imposar la pena inferior en grau a l'assenyalada per la llei, sense perjudici de les mesures de seguretat que el Codi penal preveu a aquest efecte.

Article trenta-vuit

Quan es causi mort o lesions greus de manera culpable, s'ha d'imposar la pena inferior en grau a la que correspondria si s'hagués ocasionat el resultat dolosament.

Article trenta-nou

El temps màxim de compliment de la condemna del culpable no pot excedir el triple d'aquell pel qual se li hagi imposat la més greu de les penes en què hagi incorregut, i es deixen d'extingir les que siguin procedents des que les imposades cobreixin el temps màxim abans esmentat, que no pot excedir els trenta anys.

Article quaranta

La pena superior o inferior en grau es determina, respectivament, partint del grau màxim assenyalat per la llei

per al delict de què es tracti, i augmentant-li un terç de la seva quantia, sense que pugui excedir els trenta anys, o partint del grau mínim i restant-ne la tercera part, sense que pugui ser inferior a tres mesos i un dia.

La pena inferior a la de mort és la de vint a trenta anys de presó. La pena inferior a la de pèrdua d'ocupació imposada, com a principal, és la suspensió d'ocupació, per un període màxim de tres anys.

Article quaranta-u

Quan de l'aplicació rigorosa de la llei resulti penada una acció o omisió que, segons l'opinió del tribunal, no ho hauria de ser, o la pena sigui notablement excessiva, atesos el mal causat per la infracció i la culpabilitat del reu, el tribunal ha d'acudir al Govern exposant el que sigui convenient sobre la derogació o modificació del precepte o la concessió d'indult, sense perjudici d'executar la sentència.

CAPÍTOL V

Compliment de les penes

Article quaranta-dos

Les penes de privació de llibertat imposades a militars per delictes compresos en aquest Codi s'han de complir en l'establiment penitenciari militar que determini el Ministeri de Defensa.

En cas que les penes imposades a militars per la comissió de delictes comuns comportin la baixa a les Forces Armades, s'han d'extingir en establiments penitenciaris ordinaris, amb separació de la resta dels penats. Si no comporten la baixa a les Forces Armades, s'han de complir en l'establiment penitenciari militar que disposi el Ministeri de Defensa.

Article quaranta-tres

En temps de guerra, les penes privatives de llibertat imposades a militars es poden complir en funcions que el comandament militar designi, atenent les exigències de la campanya i de la disciplina.

Article quaranta-quatre

Es confereix als tribunals i autoritats judicials militars la facultat d'atorgar motivadament per si mateixos o per ministeri de la llei als reus que no pertanyin als exèrcits la condemna condicional que deixa en suspens l'execució de la pena imposada.

TÍTOL QUART

De l'extinció de la responsabilitat penal

Article quaranta-cinc

Els delictes prescriuen al cap de vint anys si estan castigats amb la pena de mort o amb una pena de presó superior a quinze anys; al cap de quinze, si estan penats amb presó per més de deu anys; al cap de deu, si la pena és de presó superior a un any o de pèrdua d'ocupació; i al cap de cinc anys, en els altres casos.

Quan la pena assenyalada en el delict sigui composta o alternativa cal atènyer-se a la més greu als efectes de la prescripció.

Article quaranta-sis

Les penes imposades per sentència ferma prescriuen: La de mort i la de presó d'una durada que excedeixi els vint anys, al cap de trenta anys.

La de presó d'una durada que excedeixi els quinze anys, al cap de vint anys.

La de presó d'una durada que excedeixi els deu anys, al cap de quinze anys.

La de presó d'una durada que excedeixi els cinc anys, al cap de deu anys.

Les altres penes, al cap de cinc anys.

Article quaranta-set

Els condemnats que hagin complert la pena o hagin aconseguit la remissió condicional tenen dret a obtenir del Ministeri de Justícia, amb l'informe previ de l'autoritat judicial militar o del tribunal que hagi entès de la causa, la cancel·lació dels seus antecedents penals, sempre que hi concorrin els requisits següents:

1r No haver delinquit durant els terminis que s'assenyalen en el número tercer.

2n Tenir satisfetes, en la mesura que sigui possible, les responsabilitats civils provinents de la infracció, excepte en els supòsits d'insolvència declarada en forma legal.

3r Haver transcorregut el termini de dos anys per a les penes de presó no superiors a sis mesos, condemnes per delictes d'imprudència i penes no privatives de llibertat; tres anys per a les penes de presó que excedeixin els sis mesos i no els dotze anys; cinc anys per a les penes de presó superiors a dotze anys, i deu anys en tots els casos de reincidència o de rehabilitació revocada.

El Ministeri de Justícia ha de procedir d'ofici a la cancel·lació dels antecedents penals quan transcorrin els terminis assenyalats, i un any més sense que s'hagi anotat una nova i posterior condemna o declaració de rebel·lia del penat.

TÍTOL CINQUÈ

De la responsabilitat civil subsidiària de l'Estat

Article quaranta-vuit

L'Estat és responsable civil subsidiari pels delictes que hagin comès els militars en ocasió d'executar un acte de servei, apreciat com a tal en la sentència.

LLIBRE SEGON

Dels delictes en particular

TÍTOL PRIMER

Delictes contra la seguretat nacional i defensa nacional

CAPÍTOL I

Traïció militar

Article quaranta-nou

Ha de ser castigat amb una pena de presó de vint a vint-i-cinc anys, que pot ser pena de mort en temps de guerra, el militar que:

1r Indueixi una potència estrangera a declarar la guerra a Espanya o es concerti amb aquesta per al mateix fi.

2n Prengui les armes contra la pàtria sota banderes enemigues.

3r Amb el propòsit d'afavorir l'enemic, li lliuri una plaça, un lloc, un establiment, una instal·lació, un vaixell,

una aeronau, una força a les seves ordres o altres recursos humans o materials de guerra o combat.

4è En una plaça o un lloc assetjat o bloquejat, vaixell o aeronau o en campanya, exerceixi coacció, promogui complot o sedueixi una força per obligar qui exerceix el comandament a rendir-se, capitular o retirar-se.

5è Sedueixi la tropa espanyola o al servei d'Espanya perquè passi a files enemigues o recluti gent per fer la guerra a Espanya sota banderes enemigues.

6è Es fugui de les seves files amb el propòsit d'incorporar-se a l'enemic.

7è Amb el propòsit d'afavorir l'enemic, executi actes de sabotatge o, de qualsevol altra manera efectiva, entorpeixi greument les operacions bèl·liques.

8è Propali o difongui notícies desmoralitzadores o realitzi qualsevol altre acte derrotista, amb la intenció manifesta d'afavorir l'enemic.

9è Amb l'ànim d'afavorir l'enemic, causi un perjudici greu als recursos econòmics o als mitjans i recursos afectes a la defensa militar.

10. De qualsevol altra forma, col·labori amb l'enemic i li presti un servei amb el propòsit d'afavorir el progrés de les seves armes.

Article cinquanta

L'espanyol que en temps de guerra realitzi actes d'espionatge militar, de conformitat amb el que preveu el capítol següent, es considera traïdor i ha de ser condemnat a la pena de vint a vint-i-cinc anys de presó, i se li pot imposar la de mort.

El militar que realitzi aquests actes en temps de pau ha de ser condemnat a la pena de deu a vint-i-cinc anys de presó.

Article cinquanta-u

El militar que, tot i saber que s'intenta cometre algun dels delictes que preveu aquest capítol, no utilitzi els mitjans al seu abast per evitar-ho ha de ser castigat amb la pena de cinc a quinze anys de presó.

CAPÍTOL II

Espionatge militar

Article cinquanta-dos

L'estranger que, en temps de guerra, obtingui, difongui, falsegi o inutilitzi informació classificada o d'interès militar susceptible de perjudicar la seguretat nacional o la defensa nacional, o dels mitjans tècnics o sistemes utilitzats per les Forces Armades o les indústries d'interès militar, o la reveli a una potència estrangera, associació o organisme internacional, ha de ser castigat, com a espia, a la pena de quinze a vint-i-cinc anys de presó, i se li pot imposar la de mort.

La temptativa es castiga amb les mateixes penes privatives de llibertat establertes per al delicte consumat.

CAPÍTOL III

Revelació de secrets o informacions relatives a la seguretat nacional i defensa nacional

Article cinquanta-tres

El militar que, sense el propòsit d'afavorir una potència estrangera, associació o organisme internacional, obtingui, reveli, falsegi o inutilitzi informació legalment classificada relativa a la seguretat nacional o defensa nacional, als mitjans tècnics o sistemes utilitzats per les Forces Armades, o relativa a indústries d'interès militar, ha de ser castigat amb la pena de tres a deu anys de presó.

Si la informació no està legalment classificada, s'imposa la pena d'un a sis anys de presó.

L'espanyol que en temps de guerra cometi aquests delictes incorre en la pena de cinc a vint anys de presó.

Article cinquanta-quatre

Les penes establertes a l'article anterior s'apliquen en la seva meitat superior si es dona alguna de les circumstàncies següents:

1r. Que el subjecte actiu sigui dipositari o coneixedor del secret o informació per raó del seu càrrec o destinació.

2n. Que la revelació consisteixi a donar publicitat al secret o informació en algun mitjà de comunicació social o de manera que assegurï la seva difusió.

Article cinquanta-cinc

El militar que tingui en el seu poder, fora de les condicions fixades en la legislació vigent, objectes, documents o informació classificada relatiu a la defensa nacional, ha de ser castigat amb la pena de quatre mesos a quatre anys de presó.

Amb les mateixes penes ha de ser castigat el militar que, sense autorització expressa i per qualsevol mitjà, reproduïx plànols o documentació referent a zones, instal·lacions o material militar que siguin d'accés restringit o reservat per la seva relació amb la seguretat o la defensa nacional.

A l'espanyol que en temps de guerra cometi aquests delictes se li ha d'imposar la pena de tres a deu anys de presó.

Article cinquanta-sis

El militar que, per raó del càrrec, comissió o servei, tingui en el seu poder o conegui oficialment documents, objectes o informació legalment classificada o relativa a la seguretat o defensa nacional, i per imprudència provoqui que sigui coneguda per una persona no autoritzada o sigui divulgada, publicada o inutilitzada, ha de ser castigat amb una pena de tres mesos i un dia a tres anys de presó.

A l'espanyol que en temps de guerra cometi aquest delicte se li ha d'imposar la pena de presó d'un a sis anys.

CAPÍTOL IV

Atemptats contra els mitjans o recursos de la defensa nacional

Article cinquanta-set

Qui, en temps de guerra, intencionadament destrueixi, danyi o inutilitzi per al servei, fins i tot de manera temporal, obres, establiments o instal·lacions militars, vaixells, aeronaus, mitjans de transport o transmissions, vies de comunicació, material de guerra, aprovisionament o altres mitjans o recursos de la defensa nacional, ha de ser castigat amb la pena de presó de quinze a vint-i-cinc anys, i se li pot imposar la de mort.

Article cinquanta-vuit

El militar que, en temps de pau, intencionadament destrueixi, danyi de manera greu o inutilitzi per al servei, fins i tot de manera temporal, obres, establiments o instal·lacions militars, vaixells de guerra, aeronaus militars, mitjans de transport o transmissions militars, material de guerra, aprovisionament o altres mitjans o recursos afectats al servei de les Forces Armades, ha de ser castigat amb la pena de presó de cinc a quinze anys.

Si aquests fets es cometen mitjançant incendi, explosió, naufragi, descarrilament, inundació, voladura, esfon-

drament o qualsevol altre mitjà capaç d'ocasionar greus estralls, comporten un perill per a la vida o integritat de les persones o han compromès el potencial o la capacitat bèl·lica de la Nació, es castiguen amb la pena de deu a vint-i-cinc anys de presó.

Article cinquanta-nou

El militar que denunciï falsament l'existència, en un lloc militar, d'aparells explosius o altres de similars o entorpeixi intencionadament el transport, aprovisionament, transmissions o qualsevol classe de missions dels exèrcits, ha de ser castigat amb la pena de dos a vuit anys de presó.

A l'espanyol que en temps de guerra cometi aquest delicte se li ha d'imposar la pena de presó de cinc a quinze anys.

Article seixanta

El militar que destrueixi, inutilitzi, falsegi o obri sense autorització la correspondència oficial o documentació legalment classificada relacionada amb la seguretat nacional o la defensa nacional, ha de ser castigat amb la pena de sis mesos a sis anys de presó. Incorre en la mateixa pena si té en el seu poder, sense autorització, documents classificats.

Article seixanta-u

Qui violi una base, aquarterament o establiment militar, o vulneri les mesures de seguretat establertes per a la seva protecció, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a tres anys de presó.

Article seixanta-dos

Quan els delictes d'aquest capítol es cometin per imprudència han de ser castigats amb la pena inferior en grau a l'assenyalada en cada cas.

CAPÍTOL V

Desobediència a bans militars en temps de guerra o estat de setge

Article seixanta-tres

Qui es negui a obeir o no compleixi les prescripcions o ordres contingudes en els bans que, de conformitat amb la Constitució i les lleis, dictin les autoritats militars en temps de guerra o estat de setge, ha de ser castigat amb la pena de presó de tres mesos i un dia a sis anys o amb la de confinament o desterrament, sempre que al fet no li correspongui una pena superior d'acord amb les disposicions d'aquest Codi.

CAPÍTOL VI

Derrotisme

Article seixanta-quatre

Qui, una vegada declarada o generalitzada la guerra, amb la finalitat de desacreditar la intervenció d'Espanya en la guerra, realitzi públicament actes contra aquesta o contra les Forces Armades espanyoles, ha de ser castigat amb la pena de sis mesos a sis anys de presó o amb la de confinament o desterrament. Amb la mateixa pena ha de ser castigat qui de la mateixa manera i circumstàncies divulgui notícies o informacions falses amb la finalitat de debilitar la moral de la població o de provocar la deslleialtat o falta d'esperit entre els militars espanyols.

En tots dos casos, si el culpable és militar s'imposa la pena en la seva meitat superior.

La defensa de solucions pacífiques als conflictes no es considera derrotisme bèl·lic als efectes d'aquest article.

CAPÍTOL VII

Disposicions comunes

Article seixanta-cinc

Qui en temps de guerra cometi algun dels delictes que consten en aquest títol contra una potència aliada ha de ser castigat amb les penes assenyalades a aquests o amb una pena inferior en grau.

Article seixanta-sis

La conspiració, la proposició i la provocació per cometre els delictes d'aquest títol, l'apologia d'aquests o dels seus autors i els actes d'auxili han de ser castigats amb una pena inferior en grau a les respectivament assenyalades.

Article seixanta-set

Queda exempt de pena qui, implicat en un delicte de traïció o espionatge militars, ho denunciï a temps d'evitar-ne les conseqüències.

Article seixanta-vuit

En els delictes compresos en aquest títol, s'imposa, a més, la pena de pèrdua d'ocupació, excepte en els tipificats als articles 55, 56, 60 i 61 i en els comesos per imprudència.

TÍTOL SEGON

Delictes contra les lleis i els usos de la guerra

Article seixanta-nou

El militar que maltracti d'obra un enemic que s'ha rendit o que no té mitjans de defensar-se ha de ser castigat amb la pena de presó de quatre mesos a quatre anys. Si li causa lesions greus, se li ha d'imposar la pena de cinc a quinze anys de presó, i si li causa la mort ha de ser castigat amb la pena de quinze a vint-i-cinc anys de presó, i se li pot imposar la de mort.

Article setanta

El militar que utilitzi o ordeni utilitzar mitjans o mètodes de combat prohibits o destinats a causar patiments innecessaris o danys superflus, ha de ser castigat amb la pena de presó de tres a deu anys. En els casos d'extrema gravetat, es pot imposar la pena de deu a vint-i-cinc anys de presó, i es pot imposar la pena de mort.

Article setanta-u

El militar que, violant les prescripcions dels convenis internacionals ratificats per Espanya relatius a la navegació en temps de guerra, destrueixi innecessàriament un vaixell no bel·ligerant, enemic o neutral, sense donar el temps suficient per posar fora de perill la tripulació i el passatge, ha de ser castigat amb la pena de deu a vint-i-cinc anys de presó, i es pot imposar la de mort.

Article setanta-dos

El militar que violi la suspensió d'armes, armistici, capitulació o un altre conveni subscrit amb l'enemic, ha

de ser castigat amb una pena de cinc a quinze anys de presó.

Article setanta-tres

El militar que saquegi els habitants de poblacions enemigues o, sense que les necessitats de la guerra ho exigeixin, incendiï, destrueixi, o danyi greument edificis, vaixells, aeronaus o altres propietats enemigues no militars, ha de ser castigat amb la pena de tres a quinze anys de presó.

Article setanta-quatre

Ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a sis anys el militar que:

1r Requisi indegudament o innecessàriament edificis o objectes mobles en territori ocupat.

2n Capturi o destrueixi un vaixell mercant o una aeronau comercial, amb infracció de les normes sobre el dret de presa.

Article setanta-cinc

Ha de ser castigat amb la pena de sis mesos a sis anys de presó el militar que:

1r Ostenti indegudament la bandera de parlament, banderes o emblemes enemics o neutrals o els signes distintius dels convenis de Ginebra.

2n Ofengui de paraula o obra o retengui indegudament un parlamentari o les persones que l'acompanyin.

Article setanta-sis

El militar que intencionadament causi la mort o lesions greus, tortures, violació o tracte inhumà a un ferit, malalt, naufrag, presoner de guerra, població civil, efectiu amb ells experiències mèdiques o científiques no justificades que no s'executin en el seu bé ni estiguin consentides, o els causi a propòsit grans patiments, ha de ser castigat amb la pena de deu a vint-i-cinc anys de presó, i es pot imposar la de mort.

Si executa actes que posin en greu perill la integritat física o la salut, s'ha d'imposar la pena inferior en grau.

Article setanta-set

Ha de ser castigat amb la pena de dos a vuit anys de presó el militar que:

1r No adopti les mesures al seu abast per a la recerca i recollida de ferits, malalts o naufrags, tant propis com de l'enemic.

2n Desposseeixi dels seus efectes en la zona d'operacions un mort, ferit o malalt, naufrag o presoner de guerra amb la finalitat d'apropiar-se'ls.

Quan amb motiu de la desposseïció se'ls causin lesions o s'exerceixin violències que agreugin notablement el seu estat, s'ha d'imposar la pena en la seva meitat superior.

3r Violi a propòsit la protecció deguda a establiments, formacions mòbils, mitjans de transport i material sanitaris, camps de presoners de guerra, zones de refugi per a poblacions civils i llocs d'internament, que es donin a conèixer pels signes establerts o el caràcter dels quals es pugui distingir de manera inequívoca en la llunyania.

4t Qui exerceixi violència contra el personal dels serveis sanitaris i religiós, tant enemic com neutral, membres de les organitzacions d'auxili i personal afecte al servei dels establiments o llocs abans esmentats.

No s'aplica el que disposen aquest número i l'anterior si es fa ús d'aquesta protecció, per portar a terme actes d'hostilitat.

5è Obligui els presoners de guerra a combatre contra les seves banderes, els injuriï greument, no els procuri l'aliment indispensable o l'assistència mèdica necessària o els privi del dret a ser jutjats regularment i imparcialment.

6è Cometi contra les persones civils d'un país amb el qual Espanya està en guerra, deportacions i trasllats il·legals, detencions il·legítimes, presa d'ostatges, coaccions per servir en les forces armades enemigues o els privi del dret a ser jutjats regularment i imparcialment.

7è Destruïu o deteriori, sense que ho exigeixin les necessitats de la guerra, el patrimoni documental i bibliogràfic, els monuments arquitectònics i els conjunts d'interès històric o ambiental, els béns mobles de valor històric, artístic, científic o tècnic, els jaciments en zones arqueològiques, els béns d'interès etnogràfic i els llocs naturals, jardins i parcs rellevants pel seu interès historicoartístic o antropològic i, en general, tots aquells que formin part del patrimoni històric.

Qualsevol acte de pillatge o apropiació dels béns culturals, així com qualsevol acte de vandalisme sobre aquests i la requisita dels situats en el territori que estigui sota l'ocupació militar, ha de ser castigat amb la mateixa pena.

Article setanta-vuit

El militar que porti a terme o doni ordre de cometre qualsevol altre acte contrari a les prescripcions dels convenis internacionals ratificats per Espanya i relatius a la conducció de les hostilitats, a la protecció de ferits, malalts o naufrags, tracte de presoners de guerra, protecció de les persones civils en temps de guerra i protecció de béns culturals en cas de conflicte armat ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

TÍTOL TERCER

Delicte de rebel·lió en temps de guerra

Article setanta-nou

Són reus del delicte de rebel·lió en temps de guerra els qui s'alcin col·lectivament en armes per aconseguir qualsevol dels fins següents:

1r Derogar, suspendre o modificar totalment o parcialment la Constitució.

2n Destituir el cap de l'Estat o obligar-lo a executar un acte contrari a la seva voluntat.

3r Impedir la lliure celebració d'eleccions per a càrrecs públics.

4t Dissoldre les Corts Generals, el Congrés dels Diputats, el Senat o l'assemblea legislativa d'una comunitat autònoma, o impedir que es constitueixin, es reunixin o deliberin, o obtenir-ne alguna resolució.

5è Declarar la independència d'una part del territori nacional o sostreure la Nació o una part d'aquesta o qualsevol classe de força armada a l'obediència del Govern.

6è Substituir per un altre el Govern de la Nació o el Consell de Govern d'una comunitat autònoma, fer servir o exercir per si mateix o desposseir el Govern nacional o autonòmic o qualsevol dels seus membres de les seves facultats o impedir-los o coartar-los el seu lliure exercici.

Han de ser castigats amb la pena:

a) De quinze a vint-i-cinc anys de presó els qui promoguin o abonin la sublevació i qui ostenti el comandament superior de les forces implicades, i es pot imposar la pena de mort.

b) De quinze a vint-i-cinc anys de presó els qui, sense estar inclosos a l'apartat anterior, exerceixin comandament de companyia o d'unitat anàloga o superior.

c) De deu a vint anys de presó, els simples executors.

Article vuitanta

Han de ser castigats amb una pena de deu a vint anys de presó els qui, en temps de guerra:

1r Aconsegueixin, per astúcia o per qualsevol altre mitjà, algun dels fins de l'article anterior.

2n Sedueixin tropes o qualsevol altra classe de força armada per cometre el delictes de rebel·lió. Si arriba a tenir efecte la rebel·lió, els seductors es consideren promotors i se'ls ha d'aplicar la pena assenyalada a l'article anterior.

3r En una forma diferent de la prevista en el delictes de traïció, atemptin contra la integritat de la Nació espanyola.

Article vuitanta-u

La conspiració, proposició o provocació per cometre qualsevol dels delictes sancionats en els dos articles precedents es castiga amb la pena inferior en grau a l'assenyalada.

L'apologia de qualsevol dels delictes compresos en els dos articles anteriors o dels seus autors es castiga amb la pena de dos a vuit anys de presó.

Article vuitanta-dos

1r Queda exempt de pena qui, implicat en qualsevol dels delictes previstos en els tres articles anteriors, els reveli a temps de poder evitar-ne les conseqüències.

2n Als mers executors que deixin les armes, abans d'haver-ne fet ús, i se sotmetin a les autoritats legítimes, se'ls aplica la pena inferior en grau.

Article vuitanta-tres

El militar que en temps de guerra no utilitzi els mitjans que tingui al seu abast per contenir la rebel·lió en les forces del seu comandament ha de ser castigat amb la pena de dos a vuit anys de presó.

El militar que, tot i tenir coneixement que s'intenta cometre un delictes de rebel·lió, no ho denunciï immediatament als seus superiors, ha de ser castigat amb la pena d'un a sis anys de presó.

Article vuitanta-quatre

En els delictes compresos en aquest títol s'imposa, a més, la pena de pèrdua d'ocupació.

TÍTOL QUART

Delictes contra la Nació espanyola i contra la institució militar

CAPÍTOL I

Delictes contra sentinella, força armada o policia militar

Article vuitanta-cinc

Qui desobeeixi o es resisteixi a obeir ordres d'un sentinella ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó. Qui maltracti d'obra un sentinella ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a sis anys de presó. En temps de guerra o estat de setge, s'im-

posa la pena de presó de dos a deu anys en els dos casos.

Si el maltractament s'efectua amb armes, s'imposen les penes respectivament assenyalades, en la seva meitat superior. Si es causen lesions greus, es castiga amb la pena de cinc a quinze anys de presó. Si s'ocasiona la mort, s'imposa la pena de quinze a vint-i-cinc anys. En temps de guerra es castiga, en els dos supòsits, amb la pena de vint a vint-i-cinc anys de presó, i es pot imposar la de mort.

En les mateixes penes incorre el militar que, en temps de pau, maltracti d'obra o desobeeixi ordres de força armada i tot aquell que, en temps de guerra, cometi aquest delictes.

Article vuitanta-sis

El militar que, en temps de pau, maltracti d'obra o desobeeixi ordres de la policia militar, en la seva funció d'agents de l'autoritat, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a tres anys. Qui cometi aquest delictes en temps de guerra o estat de setge ha de ser castigat amb la pena de dos a deu anys de presó.

Si el maltractament s'efectua amb armes, s'imposen les penes respectivament assenyalades, en la seva meitat superior. Si es causen lesions greus, es castiga amb la pena de cinc a quinze anys de presó. Si s'ocasiona la mort, s'imposa la pena de presó de quinze a vint-i-cinc anys. En temps de guerra es castiga, en els dos supòsits, amb la pena de vint a vint-i-cinc anys de presó, i es pot imposar la de mort.

CAPÍTOL II

Atemptats i desacataments a autoritats militars, ultratges a la Nació o als seus símbols i injúries als exèrcits

Article vuitanta-set

Qui en temps de guerra atempti contra l'autoritat militar amb motiu o ocasió de l'exercici de les seves funcions, i els causi la mort o lesions molt greus, ha de ser castigat amb la pena de presó de quinze a vint-i-cinc anys, i es pot imposar la de mort. Quan es produeixi un altre resultat, la pena ha de ser de cinc a quinze anys de presó.

El militar que, en temps de pau, cometi aquest delictes ha de ser condemnat a la pena de quinze a vint-i-cinc anys de presó si produeix la mort; de cinc a quinze anys de presó si causa lesions molt greus, i de tres mesos i un dia a cinc anys de presó si es produeix un altre resultat.

En tots els supòsits d'aquest article es pot imposar, a més, la pena de pèrdua d'ocupació.

Article vuitanta-vuit

Qui en temps de guerra, sense estar comprès a l'article anterior, es resisteixi a l'autoritat militar, la desobeeixi en l'exercici del seu càrrec o l'amenaci, calumniï o injuriï, ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a cinc anys.

El militar que, en temps de pau, cometi aquest delictes ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a cinc anys de presó.

En tots els casos es pot imposar, a més, la pena de pèrdua d'ocupació.

Article vuitanta-nou

El militar que ofengui o ultratgi la Nació espanyola, la seva bandera, himne o algun dels seus símbols o emblemes ha de ser castigat amb la pena d'un a sis anys de presó, i es pot imposar a més la pena de pèrdua d'ocupació. Quan el delictes sigui comès amb publicitat o qualsevol mitjà de difusió, s'ha d'imposar la pena de tres a deu anys de presó.

El militar que ofengui o ultratgi les insígnies o els emblemes militars ha de ser castigat amb la pena de presó de quatre mesos a quatre anys.

Article noranta

El militar que de paraula, per escrit o per qualsevol mitjà de publicitat injuriï els exèrcits o les institucions, armes, classes o cossos determinats dels exèrcits ha de ser castigat amb la pena de presó de tres mesos i un dia a sis anys.

TÍTOL CINQUÈ

Delictes contra la disciplina

CAPÍTOL I

Sedició militar

Article noranta-u

Els militars que, mitjançant concert exprés o tàcit, en nombre de quatre o més o que, sense arribar a aquest nombre, constitueixin almenys la meitat d'una força, dotació o tripulació, rebutgin obeir les ordres legítimes rebudes, incompleixin els altres deures del servei o amenacin, ofenguin o ultratgin un superior, han de ser castigats amb la pena d'un a deu anys de presó, quan es tracti dels mers executors, i amb la de dos a quinze quan es tracti dels promotors, del capítost que es posi al capdavant de la sedició i, en tots els casos, si es tracta d'oficials o de suboficials.

Si els fets tenen lloc en situació de perill per a la seguretat del vaixell o aeronau, davant de rebels, o sediciosos, acudint a les armes o agredint un superior, les penes són de deu a vint anys de presó per als mers executors i de deu a vint-i-cinc per als promotors, el capítost i, en tots els casos, per als oficials i suboficials.

Si causen la mort o lesions almenys greus a un superior, s'ha d'imposar una pena de quinze a vint-i-cinc anys de presó als promotors i altres responsables al·ludits al paràgraf anterior, i de deu a vint-i-cinc anys als mers executors, i es pot imposar la pena de mort a tots els autors d'aquest delictes en temps de guerra.

Article noranta-dos

També es consideren reus de sedició militar els militars que, en nombre de quatre o més, facin reclamacions o peticions col·lectives en tumult, amb les armes a la mà o amb publicitat. En aquests casos, s'ha d'imposar la pena de presó d'un a sis anys als mers executors i de dos a vuit anys als promotors, al capítost i als oficials i suboficials que hi intervinguin.

Les altres reclamacions o peticions col·lectives, així com les reunions clandestines per ocupar-se d'assumptes del servei es castiguen amb la pena de tres mesos i un dia a un any de presó; tanmateix, es poden corregir per la via disciplinària si la transcendència és mínima.

Article noranta-tres

Si els sediciosos deposen la seva actitud a la primera intimació o abans d'aquesta, han de ser castigats amb una pena inferior a la corresponent al seu delictes, llevat dels qui hagin agredit un superior.

Article noranta-quatre

La conspiració i proposició per cometre el delictes de sedició militar es castiga amb la pena inferior a la respectivament establerta per al tipus de delictes de què es tracti.

Article noranta-cinc

Qui, en temps de guerra, de paraula, per escrit, imprès o d'una altra forma de possible eficàcia inciti militars a cometre el delictes de sedició militar, les tropes a comportar-se amb indisciplina, o a l'incompliment de deures militars o faci apologia de la sedició militar o dels sediciosos, ha de ser castigat amb la pena de sis mesos a sis anys de presó. El militar que en temps de pau cometi aquest delictes ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a sis anys.

Article noranta-sis

El militar que no adopti les mesures necessàries o no utilitzi els mitjans racionals al seu abast per contenir la sedició en les forces del seu comandament o que, tenint coneixement que es tracta de cometre aquest delictes, no ho denunciï als superiors ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a sis anys o amb la pèrdua d'ocupació.

Article noranta-set

En els delictes compresos en els articles 91, 92 (paràgraf primer) i 95, així com la conspiració i proposició per a la seva comissió, s'imposa, a més, la pena de pèrdua d'ocupació.

CAPÍTOL II

Insubordinació

SECCIÓ 1a

Insult a un superior

Article noranta-vuit

El militar que, estant davant de l'enemic, rebels o sediciosos o en situació perillosa per a la seguretat del vaixell o l'aeronau, maltracti d'obra un superior ha de ser castigat amb la pena de quinze a vint-i-cinc anys de presó, i se li pot imposar la de mort en temps de guerra.

Les mateixes penes s'imposen al militar que, en temps de guerra, maltracti d'obra un superior de manera que li causi la mort o lesions molt greus, si el fet s'executa en acte de servei o en ocasió d'aquest.

Article noranta-nou

Fora dels casos previstos a l'article anterior, el militar que maltracti d'obra un superior ha de ser castigat:

1r Amb la pena de quinze a vint-i-cinc anys de presó, si en resulta la mort del superior.

2n Amb la de cinc a quinze anys de presó, si li causa lesions greus.

3r Amb la de tres mesos i un dia a cinc anys de presó, en els altres casos.

Aquestes penes s'han d'imposar en la seva meitat superior quan el fet s'executi en acte de servei o en ocasió d'aquest.

Article cent

El militar que agafi una arma ofensiva o executi actes o demostracions amb tendència a maltractar d'obra un superior ha de ser castigat:

1r Amb la pena de tres a deu anys de presó si el fet s'executa en els supòsits del paràgraf primer de l'article 98.

2n Amb la de tres mesos i un dia a tres anys de presó en els altres casos.

Article cent u

El militar que, sense incórrer en els delictes previstos en els articles anteriors, coaccioni, amenaci o injuriï en la seva presència, per escrit o amb publicitat, un superior ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

SECCIÓ 2a

*Desobediència**Article cent dos*

El militar que es negui a obeir o no compleixi les ordres legítimes dels superiors relatives al servei que li correspongui ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

Si es tracta d'ordres relatives al servei d'armes, se li ha d'imposar la pena de sis mesos a sis anys de presó.

Aquests fets, comesos en temps de guerra, estat de setge, davant de rebels o sediciosos o en situació perillosa per a la situació del vaixell o aeronau s'han de castigar amb la pena de deu a vint-i-cinc anys de presó, i es pot imposar la de mort en temps de guerra.

CAPÍTOL III

Abús d'autoritat*Article cent tres*

El superior que, abusant de les seves facultats de comandament o de la seva posició en el servei, causi un perjudici greu a l'inferior, l'obligui a prestacions alienes a l'interès del servei o li impedeixi arbitràriament l'exercici d'algun dret ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a quatre anys de presó.

Article cent quatre

El superior que maltracti d'obra un inferior ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a cinc anys. Si causa a la persona objecte del maltractament lesions greus, se li ha d'imposar la pena de cinc a quinze de presó. Si li causa la mort, se li ha d'imposar la pena de quinze a vint-i-cinc anys, i es pot imposar la de mort en temps de guerra.

Article cent cinc

En els delictes militars flagrants de traïció, rebel·lió, sedició, els d'insult a un superior, desobediència, covardia, incompliment del servei i contra les lleis i els usos de la guerra, el superior que incorri en l'abús d'autoritat previst en els dos articles anteriors queda exempt de responsabilitat si es prova que va tenir per objecte contenir per un mitjà racionalment necessari i proporcionat la comissió d'aquest delictes.

Article cent sis

El superior que tracti un inferior de manera degradant o inhumana ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a cinc anys de presó.

TÍTOL SISÈ

Delictes contra els deures del servei

CAPÍTOL I

Covardia*Article cent set*

El militar que per covardia abandoni el seu lloc davant de l'enemic, rebels o sediciosos ha de ser castigat amb la

pena de deu a vint-i-cinc anys de presó i, si exerceix comandament, amb la de quinze a vint-i-cinc, i es pot imposar la pena de mort en temps de guerra.

En les mateixes penes incorre qui, per covardia i en idèntiques situacions, rebutgi romandre o situar-se en el seu lloc o incompleixi la missió encomanada.

Article cent vuit

Quan els fets previstos a l'article anterior tinguin lloc en temps de guerra, llevat de les situacions expressades, s'ha d'imposar al militar la pena de tres a deu anys de presó i, si exerceix comandament, la de cinc a quinze anys de presó.

Article cent nou

El militar que, davant l'enemic, rebels o sediciosos, realitzi actes demostratius de covardia susceptibles d'infondre pànic o produir un greu desordre entre la pròpia força, ha de ser castigat amb la pena de deu a vint-i-cinc anys de presó, i es pot imposar la de mort en temps de guerra.

Quan les conductes previstes en el paràgraf anterior tinguin lloc en temps de guerra o en circumstàncies crítiques, excepte les situacions expressades, s'ha d'imposar la pena de presó de sis mesos a sis anys, i si el culpable exerceix comandament, la de tres a deu anys.

Article cent deu

El militar que, per covardia, per excusar-se del lloc o la missió en el combat, simuli malaltia o lesió, se la produïxi o utilitzi qualsevol altre engany amb el mateix fi, ha de ser castigat amb la pena de cinc a quinze anys de presó.

Article cent onze

El militar que lliuri, rendeixi o abandoni a l'enemic, rebels o sediciosos la plaça, establiment, instal·lació militar, lloc, vaixell, aeronau, força a les seves ordres o altres recursos humans o materials de guerra o combat, sense haver esgotat la utilització dels mitjans de defensa que exigeixin els preceptes d'ordenança i les ordres rebudes, ha de ser castigat amb la pena de quinze a vint-i-cinc anys de presó, i es pot imposar la de mort en temps de guerra.

Article cent dotze

El militar que inclogui en la capitulació una plaça, establiment, instal·lació militar, lloc, vaixell, aeronau, força o altres recursos humans o materials de guerra o combat que depenguin del seu comandament però que no estiguin compresos en el fet d'armes que hagi determinat la rendició, ha de ser castigat amb la pena de tres a deu anys de presó.

A la mateixa pena ha de ser condemnat el militar que en la capitulació estableixi per a ell mateix condicions més avantatjoses, i amb la pena de sis mesos a sis anys si aquestes condicions s'estipulen a favor d'un altre o altres sense que hi hagi un motiu suficient.

Article cent tretze

Llevat dels casos anteriors, el militar que, per temor a un risc personal, violi algun deure militar la naturalesa del qual exigeixi afrontar el perill i superar la por, ha de ser castigat amb la pena de quatre mesos a quatre anys de presó. En temps de guerra, s'imposa la pena de presó d'un a sis anys.

Article cent catorze

En els delictes compresos en aquest capítol es pot imposar, a més, la pena de pèrdua d'ocupació.

CAPÍTOL II
Deslleialtat

Secció 2a
Deserció

Article cent quinze

El militar que sobre temes del servei doni a propòsit informació falsa o expedeixi un certificat en sentit diferent del que li consti ha de ser castigat amb la pena d'un a sis anys de presó. En temps de guerra, s'ha d'imposar la pena de presó de tres a deu anys.

Quan en la seva informació o certificat el militar, sense faltar substancialment a la veritat, la desnaturalitzi fent servir termes ambigus, vagues o confusos, o l'alteri mitjançant reticències o inexactituds, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a tres anys de presó. En temps de guerra, s'ha d'imposar la pena de presó d'un a sis anys.

Les penes assenyalades en aquest article s'imposen en la seva meitat superior si hi ha intervingut un preu, recompenses o promeses.

A més de la pena de presó, es pot imposar, atesa la gravetat i transcendència dels fets, la pena de pèrdua d'ocupació.

En tots els supòsits previstos en aquest article, s'ha d'imposar la pena inferior en grau quan el culpable es retracti i manifesti la veritat abans que tingui efecte.

Article cent setze

El militar que no guardi la discreció i reserva degudes sobre assumptes del servei de transcendència greu ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a tres anys de presó. Si la transcendència no és greu, s'ha de corregir per la via disciplinària.

Article cent disset

El militar que s'excusi de complir deures militars produint-se o simulant alguna malaltia o lesió, o utilitzant qualsevol altre engany, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a sis mesos de presó. En temps de guerra, s'imposa la pena de presó de dos a vuit anys.

Article cent divuit

El militar que faciliti l'evasió de presoners de guerra, presos o detinguts confiats a la seva custòdia ha de ser castigat amb la pena d'un a sis anys de presó.

Si en l'evasió hi ha intervingut violència o suborn, la pena s'imposa en la seva meitat superior.

CAPÍTOL III

Delictes contra els deures de presència i de prestació del servei militar

SECCIÓ 1a

Abandonament de destinació o residència

Article cent dinou

L'oficial general, oficial, suboficial o assimilat que injustificadament s'absenti de la seva unitat, destinació o lloc de residència durant més de tres dies o no s'hi presenti, tot i poder-ho fer, transcorregut aquest termini des del moment en què va haver d'efectuar la seva incorporació ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a tres anys de presó. En temps de guerra, l'absència durant més de vint-i-quatre hores es castiga amb la pena de presó de tres a deu anys.

Article cent vint

Comet deserció el militar no comprès a l'article anterior que injustificadament s'absenti de la seva unitat, destinació o lloc de residència o no es presenti als seus caps o a l'autoritat militar, que correspongui o existeixi, tot i poder-ho fer, transcorregut el termini de tres dies, que s'entén complert passades tres nits des que es va produir l'absència. En temps de guerra, es consuma la deserció al cap de vint-i-quatre hores.

El desertor ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó. En temps de guerra, s'imposa la pena de presó de dos a vuit anys.

Si en temps de pau el desertor es presenta espontàniament a les autoritats dins els quinze dies següents a la consumació de la deserció, ha de ser sancionat amb la pena inferior en grau.

SECCIÓ 3a

Incompliments especials del deure de presència

Article cent vint-i-u

El militar que s'absenti injustificadament davant l'enemic, rebels o sediciosos, sigui quina sigui la durada de l'absència, ha de ser castigat amb la pena de deu a vint anys de presó.

Article cent vint-i-dos

El militar que, en circumstàncies crítiques, s'absenti injustificadament de la unitat on presti els seus serveis, sigui quina sigui la durada de l'absència, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a quatre anys de presó. En temps de guerra, s'imposa la pena de presó de tres a deu anys.

Article cent vint-i-tres

El militar no inclòs en els articles anteriors que es quedi en terra injustificadament a la sortida del vaixell o l'aeronau de la dotació o tripulació del qual formi part ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a sis mesos de presó. En temps de guerra, s'imposa la pena de presó d'un a sis anys.

Article cent vint-i-quatre

El recluta que, citat reglamentàriament, no efectui sense una causa justa la seva incorporació en el termini fixat per a la concentració o presentació ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a sis mesos de presó. En temps de guerra, s'imposa la pena de presó d'un a sis anys.

SECCIÓ 4a

Inutilització voluntària i simulació per eximir-se del servei militar i negativa a complir-lo

Article cent vint-i-cinc

El militar que, per eximir-se del servei, s'inutilitzi o doni el seu consentiment per ser inutilitzat per mutilació, malaltia o qualsevol altre mitjà, ha de ser castigat amb la pena de quatre mesos a quatre anys de presó, si és en temps de pau, i de tres a deu anys, si és en temps de guerra. En cas de temptativa se li pot imposar la pena en la meitat inferior de les abans assenyalades.

En les mateixes penes incorre qui, a propòsit, procuri a un militar la inutilització a què es refereix el paràgraf anterior, pena que s'imposa en la seva meitat superior si es realitza el fet mitjançant preu o quan es tracti de personal sanitari. S'ha d'imposar en la seva meitat inferior quan l'autor sigui cònjuge, ascendent, descendent o germà del mutilat o inutilitzat.

Article cent vint-i-sis

El militar que, per eximir-se del servei o obtenir el pas a una altra situació administrativa, simuli una malaltia o defecte físic ha de ser castigat amb la pena de quatre anys de presó. En temps de guerra, s'imposa la pena de presó de dos a vuit anys.

En les mateixes penes incorre el personal sanitari que faciliti la simulació.

Article cent vint-i-set

L'espanyol que, declarat útil per al servei militar, rebutgi expressament i sense causa legal complir el servei militar ha de ser castigat amb la pena d'un a sis anys de presó. En temps de guerra, s'imposa la pena de presó de cinc a quinze anys.

Una vegada complerta la condemna imposada, el penat queda exclòs del servei militar, excepte en cas de mobilització per causa de guerra.

Article cent vint-i-vuit

Als efectes dels articles 124 i 127, es consideren militars els mossos i reclutes en els termes previstos a la Llei de servei militar i els soldats que, en situació de reserva, siguin cridats a files des del moment que tinguin l'obligació de presentar-s'hi.

Secció 5a

Disposició comuna

Article cent vint-i-nou

Qui de paraula, per escrit, imprès o un altre mitjà de possible eficàcia inciti militars a cometre qualsevol dels delictes compresos a les seccions 1a i 2a d'aquest capítol, faci apologia d'aquests o dels autors, els auxiliï o encobreixi, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

Queda exempt de pena l'encobridor que ho sigui del seu cònjuge o persona a qui estigui lligat de manera permanent per una relació d'afectivitat anàloga, del seu ascendent, descendent o germà.

No obstant això, en temps de guerra, es poden imposar en tot cas les mateixes penes que als autors dels respectius delictes.

CAPÍTOL IV

Delictes contra els deures del comandament

Secció 1a

Incompliment de deures inherents al comandament

Article cent trenta

El cap d'una força o unitat militar, comandant de vaixell de guerra o aeronau militar que faci desistiment del comandament per abandonament o lliurament indegut ha de ser castigat amb la pena d'un a sis anys de presó.

Davant de rebels o sediciosos o en circumstàncies crítiques, la pena ha de ser de presó de deu a vint-i-cinc anys, i en temps de guerra, la pena ha de ser de quinze a vint-i-cinc anys de presó, i es pot imposar la de mort.

Article cent trenta-u

El militar amb comandament de força o unitat militar, comandant de vaixell de guerra o aeronau militar que, en temps de guerra i sense que ho justifiqui la situació del combat, deixi d'emprendre o complir una missió de guerra, s'abstingui de combatre o perseguir l'enemic devent fer-ho, o no utilitzi, en el curs de les operacions bèl·liques, tots els mitjans que exigeixi el compliment dels preceptes d'ordenança i ordres rebudes, ha de ser castigat amb la pena de tres a deu anys de presó.

Article cent trenta-dos

El militar amb comandament que perdi la plaça, establiment, instal·lació militar, vaixell, lloc o força a les seves ordres, per no haver pres les mesures preventives de conformitat amb els preceptes d'ordenança i ordres rebudes, ha de ser castigat amb la pena de tres a deu anys de presó.

S'imposa la pena d'un a sis anys de presó al militar amb comandament que, per la mateixa causa, sigui sorprès per l'enemic, ocasioni dany greu al servei en temps de guerra o no inutilitzi material de guerra, documentació o recursos importants per a la defensa nacional quan hi hagi perill que caiguin en poder de l'enemic.

Article cent trenta-tres

El militar amb comandament de força o unitat militar, comandant de vaixell de guerra o aeronau militar que, sense necessitat, realitzi actes d'hostilitat no autoritzats ni ordenats contra una potència estrangera no enemiga, els seus vaixells, aeronaus, persones o interessos, i comprometi greument les relacions internacionals o exposi els espanyols a represàlies en la seva persona o béns, ha de ser castigat amb la pena d'un a sis anys de presó. Quan els actes hostils siguin susceptibles per la seva gravetat de provocar una guerra contra Espanya, s'ha d'imposar la pena de presó de cinc a quinze anys.

Aquests mateixos fets, comesos per imprudència, es castiguen amb la pena de presó de sis mesos a quatre anys o, si s'escau, inhabilitació definitiva per al comandament de vaixell de guerra o aeronau militar.

Article cent trenta-quatre

El militar amb comandament de força o unitat militar, comandant de vaixell de guerra o aeronau militar que, voluntàriament, se separi de la unitat superior o formació a què pertanyi o que, havent-se'n separat per una causa legítima, no torni a incorporar-s'hi tan aviat com les circumstàncies li ho permetin, ha de ser castigat amb la pena d'un a sis anys de presó. En temps de guerra, s'imposa la pena de presó de deu a vint anys.

Aquests mateixos fets comesos per imprudència es castiguen amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó. En temps de guerra, s'imposa la pena de sis mesos a sis anys de presó.

Article cent trenta-cinc

El cap d'una expedició militar que, havent rebut un plec tancat amb instruccions d'obrir-lo en un lloc, temps o ocasió determinats, l'obri en circumstàncies diferents o, arribat el cas, no l'obri, ha de ser castigat amb la pena de quatre mesos a quatre anys de presó. En temps de guerra, s'imposa la pena de presó de tres a deu anys.

Article cent trenta-sis

El militar amb comandament de força, unitat, establiment o instal·lació militars o al servei de les Forces Armades que, en circumstàncies crítiques per a la seguretat de la força o establiment del seu comandament, no adopti les mesures al seu abast o no faci ús dels mitjans disponibles per evitar o limitar el dany, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

Article cent trenta-set

El militar amb comandament de força o unitat militar, comandant del vaixell de guerra o aeronau militar que no mantingui la deguda disciplina en les forces a càrrec seu, toleri als subordinats qualsevol abús d'autoritat o extralimitacions de facultats o no procedeixi amb l'energia necessària per impedir un delictes militar, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a quatre anys de presó.

SECCIÓ 2a

*Extralimitacions en l'exercici del comandament**Article cent trenta-vuit*

El militar que en l'exercici del seu comandament s'excedeixi arbitràriament de les seves facultats o, fent prevaler la seva ocupació o destinació, cometi qualsevol altre abús greu, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

Article cent trenta-nou

El militar que, en l'exercici de les seves funcions i sense causa justificada, utilitzi o ordeni exercir contra qualsevol persona violències innecessàries per a l'execució d'un acte de servei que hagi de realitzar, o ordeni, permeti o faci ús il·lícit de les armes, ha de ser castigat amb una pena de quatre mesos a quatre anys de presó.

Article cent quaranta

El militar que, per a fins aliens al servei, tregui una força o unitat de l'establiment militar o la utilitzi quan estigui fora d'aquest ha de ser castigat amb la pena de sis mesos a sis anys de presó.

Article cent quaranta-u

El militar que, en una baralla o per a fins exclusivament personals, cridi en ajuda seva un sentinella, unitat o força armada ha de ser castigat amb la pena de quatre mesos a quatre anys de presó.

Article cent quaranta-dos

El militar que exposi la unitat, vaixell o aeronau del seu comandament a riscos innecessaris per al compliment de la seva missió ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

SECCIÓ 3a

*Usurpació i prolongació d'atribucions**Article cent quaranta-tres*

El militar que indegudament i maliciosament assumeixi o retengui un comandament o una destinació ha de ser castigat amb una pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

CAPÍTOL V

Delictes d'incompliment de servei

SECCIÓ 1a

*Abandonament de servei**Article cent quaranta-quatre*

El militar que abandoni un servei d'armes o transmissions ha de ser castigat:

1r En temps de guerra, amb la pena de deu a vint-i-cinc anys de presó, i se li pot imposar la de mort.

2n Davant de rebels o sediciosos o en circumstàncies crítiques, amb la pena de cinc a quinze anys de presó.

3r En els altres casos, amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

Article cent quaranta-cinc

El militar que abandoni qualsevol altre servei en temps de guerra, davant de rebels o sediciosos o en circumstàncies crítiques, ha de ser castigat amb una pena de sis mesos a sis anys de presó.

SECCIÓ 2a

*Delictes contra els deures del sentinella**Article cent quaranta-sis*

El sentinella que abandoni el seu lloc ha de ser castigat:

1r En temps de guerra, amb la pena de quinze a vint-i-cinc anys de presó, i se li pot imposar la de mort.

2n Davant de rebels o sediciosos o en circumstàncies crítiques, amb la pena de deu a vint anys de presó.

3r En els altres casos, amb la pena de sis mesos a sis anys de presó.

Article cent quaranta-set

El sentinella que incompleixi les seves obligacions i ocasioni un greu dany al servei ha de ser castigat:

1r En temps de guerra, amb la pena de deu a vint-i-cinc anys de presó, i se li pot imposar la de mort.

2n Davant de rebels o sediciosos o en circumstàncies crítiques, amb la pena de cinc a quinze anys de presó.

3r En els altres casos, amb la pena de quatre mesos a quatre anys de presó.

SECCIÓ 3a

*Embriaguesa en acte de servei**Article cent quaranta-vuit*

El militar que, en acte de servei d'armes o transmissions, voluntàriament o amb culpa s'embriagui o es drogui, de manera que resulti exclosa o disminuïda la seva capacitat per prestar-lo, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a sis mesos de presó.

Quan es tracti d'un militar que, en acte de servei, exerceixi comandament, se li ha d'imposar la pena superior en grau.

CAPÍTOL VI

Delictes de denegació d'auxili*Article cent quaranta-nou*

El militar que en temps de guerra no presti, tot i poder-ho fer, l'auxili necessari o força, vaixell o aeronau combatents, nacionals o aliats, ha de ser castigat amb la pena de deu a vint anys de presó.

Article cent cinquanta

El militar que no presti a una força, vaixell de guerra o aeronau militar nacional o aliada en situació de perill l'auxili que li sigui possible, ha de ser castigat amb la pena de dos a vuit anys de presó.

Article cent cinquanta-u

El militar que injustificadament no auxiliï qualsevol altre vaixell o aeronau no enemics que estiguin en perill ha de ser castigat amb la pena de sis mesos a sis anys de presó.

Article cent cinquanta-dos

El militar que sense motiu rebutgi prestar ajuda a forces, vaixell o aeronau enemics en perill, si ho sol·liciten oferint la seva rendició, ha de ser castigat amb la pena de quatre mesos a quatre anys de presó.

Article cent cinquanta-tres

El militar que, en l'exercici de les seves funcions, sigui requerit per l'autoritat competent per a la realització de qualsevol servei públic en el qual es pot exigir legalment la cooperació de les Forces Armades i no presti la que estigui al seu abast, sense desatendre els seus deures preferents, ha de ser castigat amb la pena de quatre mesos a quatre anys de presó.

Article cent cinquanta-quatre

El militar que injustificadament deixi d'auxiliar el company en perill greu ha de ser castigat amb una pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

CAPÍTOL VII

Delictes contra l'eficàcia del servei*Article cent cinquanta-cinc*

El militar que per imprudència causi la pèrdua, greus danys o inutilització per al servei, fins i tot de manera temporal, d'una plaça, força, lloc, obres o instal·lacions militars, mitjans de transport o transmissions, material de guerra, aprovisionament o altres mitjans i recursos de les Forces Armades, ocasioni que caiguin en poder de l'enemic o perjudiqui greument una missió de guerra, ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a sis anys en temps de guerra.

En temps de pau, se li ha d'imposar la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó, quan es tracti d'una plaça, instal·lació militar, vaixell de guerra, aeronau militar o mitjà de transport o transmissió o material de guerra.

Article cent cinquanta-sis

El militar que, en temps de guerra i tot i estar-hi obligat, no estigui en el seu lloc amb la deguda promptitud durant el combat, alarma o una altra missió de guerra, o

es col·loqui en estat de no poder complir el seu deure, ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a sis anys. En temps de pau, s'imposa la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó, si aquests fets es realitzen en circumstàncies crítiques per a la força o unitat a què pertany el culpable.

Article cent cinquanta-set

Ha de ser castigat amb la pena de presó de tres mesos i un dia a dos anys el militar que:

1r Executi o no impedeixi en un lloc o establiment militar actes que puguin produir incendi o estralls, o originar un greu risc per a la seguretat d'una força, unitat o establiment de les Forces Armades.

2n Amagui als seus superiors avaries o deterioraments greus en instal·lacions militars, vaixells de guerra o aeronau militar, mitjans de transport o transmissions, aprovisionament o material de guerra al seu càrrec.

3r Se separi en temps de guerra de la força o unitat a què pertanyi, o havent-se'n separat per una causa legítima, no torni a incorporar-s'hi tan aviat com les circumstàncies ho permetin.

4t Incompleixi els deures militars fonamentals i causi greu dany o risc per al servei.

Article cent cinquanta-vuit

El militar que per negligència no compleixi una consigna general, deixi d'observar una ordre rebuda o causi greu dany al servei per incompliment dels deures militars fonamentals, ha de ser castigat en temps de guerra amb la pena de presó de quatre mesos a quatre anys. En temps de pau, si hi ha negligència greu, se li ha d'imposar la pena de tres mesos i un dia a sis mesos de presó.

Article cent cinquanta-nou

El militar que causi mort o lesions greus, per negligència professional o imprudència en acte de servei d'armes, ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a sis anys. En el cas d'imprudència temerària i que es doni la condició de militar professional, la pena és de tres a vuit anys de presó.

Article cent seixanta

Ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a sis anys de presó el militar que per imperícia o negligència professional:

1r Deixi de transmetre a un vaixell, aeronau o una altra unitat militar els senyals, marcatges o missatge a què està obligat, o els doni equivocats.

2n Encarregat de projectar o inspeccionar la construcció, reparació o modificació de vaixells de guerra, aeronaus militars, obres o material de les Forces Armades, consignar errors o reformes que perjudiquin la seva seguretat, eficàcia o potencial bèl·lic o consenti obres o reformes no autoritzades.

3r Encarregat de l'aprovisionament de les Forces Armades, deixi de subministrar municions, recanvis, queviures, efectes o elements d'importància per al servei, els lliuri adulterats o inservibles o n'autoritzi la recepció o l'ús malgrat no reunir les condicions necessàries.

4t Incompleixi els deures tècnics de la seva professió especial dins de les Forces Armades.

Article cent seixanta-u

Ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a sis mesos de presó el militar que per negligència:

1r Extraviï armes o material de guerra, procediments o documentació oficial, que tingui sota la seva custòdia per raó del seu càrrec o destinació a les Forces Armades.

2n Doni lloc a l'evasió de presoners de guerra, presos o detinguts, la conducció o custòdia dels quals li sigui encomanada.

CAPÍTOL VIII

Delictes contra el decòrum militar

Article cent seixanta-dos

L'oficial general, oficial o suboficial que públicament agredeixi un altre militar ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

Article cent seixanta-tres

El militar que, en temps de guerra, i per apropiarse'n, desposseeixi dels seus vestits, diners o altres efectes un ferit, malalt o naufrag que pertanyi a les Forces Armades espanyoles o aliades, ha de ser castigat amb la pena de tres a deu anys de presó. Si el fet s'executa amb qualsevol tipus de violència física contra aquestes persones, se li ha d'imposar la pena en la seva meitat superior.

El militar que, en campanya, i per apropiarse'n, desposseeixi de diners, joies o altres efectes personals que els seus companys d'armes morts en el camp de batalla portaven a sobre, ha de ser castigat amb la pena de dos a vuit anys de presó.

S'imposa la mateixa pena al militar que mutili un cadàver caigut en acció de guerra o l'ultratgi.

Article cent seixanta-quatre

El militar que faci servir públicament i intencionadament un uniforme, divises, distintius o insígnies militars, medalles o condecoracions que no tingui dret a fer servir, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

TÍTOL SETÈ

Delictes contra els deures del servei relacionats amb la navegació

CAPÍTOL I

Delictes contra la integritat del vaixell de guerra o aeronau militar

Article cent seixanta-cinc

El naufragi o pèrdua d'un vaixell de guerra o aeronau militar causat intencionadament pel comandant o l'oficial de guàrdia ha de ser castigat amb la pena de quinze a vint-i-cinc anys de presó. Quan aquests fets els cometi qualsevol altre membre de la dotació o tripulació, o personal militar del servei d'ajudes a la navegació, s'ha d'imposar la pena de presó de deu a vint-i-cinc anys. En els dos casos, es pot imposar la mort en temps de guerra.

En temps de guerra, es considera pèrdua de vaixell o aeronau militar la seva inutilització absoluta, encara que sigui temporal.

Article cent seixanta-sis

Ha de ser castigat amb la pena de presó de cinc a quinze anys el comandant o oficial de guàrdia de vaixell de guerra o aeronau militar que maliciosament causi:

1r La varada del vaixell que tingui al seu comandament o destinació o la inutilització de l'aeronau mitjançant un aterratge indegut.

2n L'abordatge a qualsevol altre vaixell o la col·lisió amb l'aeronau.

3r Avaries greus a vaixells o aeronaus o danys de consideració a la càrrega.

Els mateixos fets, comesos per un altre membre de la dotació o tripulació o personal militar del servei d'ajudes a la navegació es castiguen amb la pena de presó de tres a deu anys.

Article cent seixanta-set

Quan els fets previstos en els articles anteriors es cometin per imprudència, s'han de castigar:

1r Si el culpable és el comandant o l'oficial de guàrdia, amb la pena de presó de quatre mesos a quatre anys o inhabilitació definitiva per al comandament de vaixell de guerra o aeronau militar.

2n Amb la pena de presó de tres mesos i un dia a dos anys si es tracta d'un altre membre de la dotació o tripulació o del servei d'ajudes a la navegació.

Article cent seixanta-vuit

El comandant o oficial de guàrdia de vaixell de guerra o aeronau militar que, per infracció de les mesures de seguretat en la navegació o per prevenir els abordatges, col·loqui el vaixell o l'aeronau injustificadament en situació de perill, ha de ser castigat amb la pena de presó de tres mesos i un dia a dos anys. Si el culpable és un altre membre de la tripulació o personal militar del servei d'ajudes a la navegació, s'imposa la pena de presó de tres mesos i un dia a sis mesos.

CAPÍTOL II

Delictes contra els deures del comandament de vaixell de guerra o aeronau militar

Article cent seixanta-nou

El comandant de vaixell de guerra o aeronau militar encarregat de protegir un vaixell, aeronau o comboi, que l'abandoni en temps de guerra o circumstàncies de perill per a la seguretat de l'escortat, ha de ser castigat amb la pena de presó de deu a vint anys. En els altres casos, s'imposa la pena de presó de dos a vuit anys.

Aquests fets, comesos per imprudència, es castiguen amb la pena de presó d'un a sis anys en temps de guerra o circumstàncies de perill per a la seguretat de l'escortat, i en els altres casos s'imposa la pena de presó de tres mesos i un dia a dos anys.

Article cent setanta

El cap d'una formació naval o aèria, comandant de vaixell de guerra o aeronau militar que es faci a la mar o emprengui el vol sense estar-hi autoritzat, s'aparti del seu rumb o pla de vol expressament ordenat o faci arribades o escales contràries a les instruccions, ha de ser castigat amb la pena de sis mesos a sis anys de presó. En temps de guerra s'imposa la pena de presó de dos a vuit anys.

Es pot imposar, a més, la pena d'inhabilitació definitiva per al comandament de vaixell de guerra o aeronau militar.

Article cent setanta-u

El comandant d'un vaixell de guerra o aeronau militar que, en temps de guerra, es vegi obligat a varar el vaixell

o a aterrar amb l'aeronau i no els inutilitzi, quan hi hagi perill que caiguin en poder enemic, després d'haver esgotat tots els recursos i salvar la dotació o tripulació, ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a sis anys. A més, es pot imposar la pena d'inhabilitació definitiva per al comandament de vaixell o aeronau militar.

Article cent setanta-dos

El comandant d'un vaixell de guerra o aeronau militar que es faci a la mar o emprengui el vol sense haver preparat degudament el vaixell o l'aeronau del seu comandament o sense haver procurat reparar qualsevol avaria o deteriorament greu ha de ser castigat amb la pena de presó de tres mesos i un dia a dos anys.

Article cent setanta-tres

S'ha d'imposar la pena de presó de tres mesos i un dia a sis anys al comandant d'un vaixell de guerra o aeronau militar que, en cas de perill per a la seguretat de la nau del seu comandament:

1r No adopti les mesures al seu abast o no faci ús dels mitjans disponibles per evitar-ne la pèrdua.

2n Abandoni la nau, tot i haver-hi probabilitats de salvar-la o abans d'haver complert totes les seves obligacions fins a l'últim moment.

3r No posi tots els mitjans per salvar la dotació o tripulació, personal transportat, material de significat valor o utilitat per al servei, que estigui a la nau, o la documentació de bord.

4t No compleixi els preceptes d'ordenança o les ordres rebudes per mantenir la disciplina.

CAPÍTOL III

Delictes contra els deures del servei a bord o d'ajudes a la navegació

Article cent setanta-quatre

El militar o membre de la tripulació d'un vaixell de guerra o de la tripulació d'una aeronau militar que, en cas de perill per a la seguretat de la nau, l'abandoni sense ordre expressa, s'embarqui en un bot auxiliar o utilitzi mitjans de salvament sense autorització, ha de ser castigat amb la pena de presó de cinc a quinze anys.

Article cent setanta-cinc

El militar o membre de la dotació d'un vaixell de guerra o de la tripulació d'una aeronau militar que varii o ordeni variar el rumb de la nau donat pel comandant ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó. En temps de guerra, s'imposa la pena de presó de dos a vuit anys.

Article cent setanta-sis

El militar que, per a fins annexos al servei i sense l'autorització competent, desatracui un vaixell de guerra o una altra embarcació al servei de l'armada, o emprengui el vol en una aeronau militar, ha de ser castigat amb la pena de presó de quatre mesos a quatre anys. Si aquests fets són comesos per un oficial, es pot imposar, a més, la pena d'inhabilitació definitiva per al comandament de vaixell de guerra o aeronau militar.

Article cent setanta-set

Ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a sis anys el militar o membre de la dotació d'un vaixell de guerra o de la tripulació d'una aeronau militar que:

1r Modifiqui o ordeni modificar les condicions tècniques de la seva nau i perjudiqui les seves característiques de navegació.

2n Realitzi o permeti en el vaixell de guerra o aeronau militar actes que puguin produir incendis o explosió, o infringeixi les disposicions sobre seguretat de la nau.

3r Embarqui sense autorització persones, matèries explosives o inflamables, drogues tòxiques o estupeficients o gèneres de comerç il·lícit.

Quan aquests delictes els realitzin oficials, es pot imposar, a més, la pena d'inhabilitació definitiva per al comandament de vaixell de guerra o aeronau militar.

Article cent setanta-vuit

El militar que intencionadament incompleixi les seves tasques com a encarregat d'un servei de vigilància de l'espai aeri, control de trànsit, conducció d'aeronaus o ajudes a la navegació marítima o aèria ha de ser castigat amb la pena d'un a sis anys de presó. En temps de guerra, s'imposa la pena de presó de deu a vint anys.

CAPÍTOL IV

Disposició comuna

Article cent setanta-nou

Els membres de la tripulació de vaixells o aeronaus no militars de combois, sota escorta o direcció militar, que, en temps de guerra o en els supòsits en què sigui declarat l'estat de setge, participin en la comissió d'algun dels delictes previstos en aquest títol, han de ser castigats amb la meitat inferior de les penes respectivament establertes per a la dotació del vaixell de guerra o tripulació de l'aeronau militar, i es pot imposar la mateixa pena en casos de gravetat excepcional.

Els capitans de vaixells o aeronaus no militars de combois, sota escorta o direcció militar, i els pràctics a bord de vaixell de guerra han de ser castigats, en els mateixos supòsits, amb la meitat inferior de les penes assenyalades en cada cas per als comandants de vaixell de guerra o aeronau militar, i es pot imposar la pena en tota la seva extensió en casos de gravetat excepcional.

TÍTOL VUITÈ

Delictes contra l'Administració de la justícia militar

Article cent vuitanta

Qui simuli davant de l'autoritat competent ser el responsable o la víctima d'un delicte atribuït a la jurisdicció militar i motivi una actuació processal d'aquesta ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a un any de presó.

Article cent vuitanta-u

El militar que, obligat a fer-ho, deixi de promoure la persecució de delictes competència de la jurisdicció militar o que, tenint coneixement que s'han comès, no ho posi en coneixement immediatament dels seus superiors o ho denunciï a l'autoritat competent, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a un any de presó.

Article cent vuitanta-dos

Qui durant les diferents fases de tramitació d'un procediment judicial militar exerceixi coaccions, violència o intimidació amb la finalitat d'obtenir o impedir confessió,

testimoni, informe o traducció, ha de ser castigat amb la pena d'un any a sis anys de presó.

Si comet qualsevol altre delictes amb els mateixos fins del paràgraf anterior, incorre en la mateixa pena, sense perjudici de la corresponent a l'altre delictes comès.

Article cent vuitanta-tres

Qui en un procediment judicial militar doni fals testimoni incorre en la pena de tres mesos i un dia a un any de presó. Si amb motiu de testimoni fals es dicta sentència condemnatòria, les penes han de ser d'un any a sis anys de presó.

També incorren en el grau màxim d'aquestes penes, en els seus respectius casos, els perits que declarin o informin falsament en un procediment judicial militar.

Article cent vuitanta-quatre

Els qui, formant part d'un tribunal militar o en l'exercici de funcions judicials, dictin a propòsit una sentència o resolució injusta han de ser castigats amb la pena de tres mesos i un dia a sis anys de presó.

Si la sentència és manifestament injusta i es dicta per negligència o ignorància inexcusables, s'imposa la pena en el seu grau mínim.

Article cent vuitanta-cinc

Els qui incorrin en suborn en un procediment judicial militar han de ser castigats amb la pena de tres mesos i un dia a sis anys de presó.

Article cent vuitanta-sis

Qui atempti o exerceixi violència o coaccions contra els qui formin part de tribunals militars de justícia o contra auditors, jutges, fiscals i secretaris de procediments judicials militars, en el desenvolupament de les seves respectives funcions o en ocasió d'aquestes, ha de ser castigat amb la pena de quinze a vint-i-cinc anys de presó, si es produeix la mort; de cinc a quinze anys de presó si causen lesions greus, i de tres mesos i un dia a cinc anys de presó en els altres casos.

El militar pot ser castigat, a més, amb la pena de pèrdua d'ocupació.

Article cent vuitanta-set

Qui en un procediment judicial militar, a la seva vista o en compareixences obligades i legals, cometi desacatament o desobediència contra tribunals o jutges militars, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a sis anys de presó. Si els fets revesteixen una transcendència greu, s'ha d'imposar la meitat en la seva meitat més gran.

Article cent vuitanta-vuit

Els sentenciats per la jurisdicció militar a penes que s'hagin de complir en establiments penitenciaris militars, que trenquin la seva condemna, presó, conducció o custòdia, han de ser castigats amb la pena de tres mesos i un dia a un any de presó.

Si el fet es comet amb l'acord previ amb altres reclusos o amb encarregats de la seva presó o custòdia, amb violència o intimidació en les persones o forces en les coses, la pena ha de ser d'un a sis anys de presó.

Amb la mateixa pena que els autors han de ser castigats els qui proporcionin la comissió d'aquest delictes.

TÍTOL NOVÈ

Delictes contra la hisenda en l'àmbit militar

Article cent vuitanta-nou

El militar que, simulant necessitats per al servei o drets econòmics a favor del personal, sol·liciti l'assignació de crèdit pressupostari per atendre'ls suposadament, ha de ser castigat amb la pena de presó de tres mesos i un dia a dos anys.

Si les quantitats obtingudes així s'apliquen en benefici propi, s'ha d'imposar la pena de dos a deu anys, que ha de graduar el tribunal atenent especialment el lucre obtingut.

Article cent noranta

El militar que utilitzi per als seus fins particulars elements assignats al servei o els faciliti a un tercer ha de ser castigat amb la pena de presó de tres mesos i un dia a dos anys; si el fet té escassa entitat, se l'ha de corregir per la via disciplinària.

Article cent noranta-u

El militar que, fent prevaler la seva condició, es procuri interessos en qualsevol classe de contracte o operació que afecti l'Administració militar, ha de ser castigat amb la pena de presó de tres mesos i un dia a sis anys.

Article cent noranta-dos

El militar que, encarregat de l'aprovisionament de les Forces Armades, substitueixi uns efectes per altres o n'alteri les qualitats fonamentals o característiques específiques, ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a sis anys.

En temps de guerra s'imposa la pena de tres a deu anys de presó.

Article cent noranta-tres

Qui, en temps de guerra o estat de setge, havent contractat amb l'Administració militar, incompleixi íntegrament les obligacions contraetes o les compleixi en condicions defectuoses que desvirtuin o impedeixin la finalitat del contracte, ha de ser castigat amb la pena de dos a vuit anys de presó. Els mateixos fets, comesos per imprudència, han de ser castigats amb la pena de presó de tres mesos i un dia a dos anys.

Es pot imposar, a més, la suspensió de les activitats de l'empresa per un període d'un a tres anys i, en cas d'especial gravetat, la confiscació o dissolució d'aquesta.

Article cent noranta-quatre

El militar que incompleixi les normes sobre material inútil, declarant com a tal el que encara estigui en condicions de prestar servei, o sostraint al control reglamentari, en benefici propi, el que mereixi aquesta qualificació, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys.

Article cent noranta-cinc

El militar que destrueixi, deteriori, abandoni o sostregui, totalment o parcialment, l'equip reglamentari, materials o efectes que tingui sota la seva custòdia o responsabilitat per raó del seu càrrec o destinació, ha de ser castigat amb la pena de presó de tres mesos i un dia a dos anys, sempre que el seu valor sigui igual o superior a la quantia mínima establerta en el Codi penal per al delictes de furt.

Si es refereix a material de guerra, armament o municció, s'imposa la pena d'un a sis anys de presó.

Si aquests fets revesteixen especial gravetat, s'imposa la pena de tres a deu anys de presó.

Article cent noranta-sis

El militar que sostregui o amagui material o efectes que, sense tenir-los sota el seu càrrec o custòdia, estiguin afectats al servei de les Forces Armades, ha de ser castigat amb la pena de presó de tres mesos i un dia a dos anys, sempre que el seu valor sigui igual o superior a la quantia mínima establerta en el Codi penal per al delictes de furt.

Si es refereix a material de guerra, armament o municció, s'imposa la pena de sis mesos a sis anys de presó.

Si aquests fets revesteixen especial gravetat, s'imposa la pena de dos a vuit anys de presó.

Article cent noranta-set

Qui, amb coneixement de la seva procedència il·lícita, adquireixi o tingui en el seu poder els efectes a què fan referència els dos articles anteriors, ha de ser condemnat a la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

Si es tracta de material de guerra, armament o municció, s'imposa la pena de quatre mesos a quatre anys de presó.

Si el fet revesteix especial gravetat, s'imposa la pena de sis mesos a sis anys de presó.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

La prestació assistencial que en benefici de militars condemnats establia com a efecte de la pena el derogat article 224 del Codi de justícia militar, es manté en els seus termes com a obligació d'assistència social, exigible des de l'entrada en vigor d'aquest Codi penal militar a càrrec de l'Institut Social de les Forces Armades, d'acord amb l'article 32 de la Llei 28/1975, de 27 de juny.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera.—Els fets punibles comesos fins a l'entrada en vigor d'aquest Codi han de ser castigats de conformitat amb el Codi de justícia militar que es deroga, llevat que les disposicions de la nova Llei penal militar siguin més favorables per al reu, cas en què s'apliquen aquestes, prèvia audiència d'aquest.

Segona.—S'han de rectificar d'ofici les sentències fermes no executades totalment o parcialment que s'hagin dictat abans de la vigència d'aquest Codi en les quals, de conformitat amb aquest, hauria correspost l'absolució o una condemna més beneficiosa per al reu per aplicació taxativa dels seus preceptes i no per l'exercici de l'arbitri judicial.

Tercera.—En les sentències dictades de conformitat amb la legislació que es deroga i que no siguin fermes pel fet d'estar pendents de recurs, s'han d'aplicar d'ofici o a instància de part els preceptes d'aquest Codi, quan siguin més favorables al reu, prèvia audiència d'aquest.

Quarta.—La jurisdicció militar, per iniciativa pròpia o a petició del processat o del seu defensor, s'ha d'inhibir a favor dels tribunals o jutjats de la jurisdicció ordinària dels procediments en què no s'hagi dictat sentència i dels quals estiguin coneixent per fets que hagin deixat de ser de la seva competència, d'acord amb el que estableix aquesta Llei orgànica.

Cinquena.—Els qui, per aplicació del que disposa el Codi de justícia militar de 17 de juliol de 1945, compleixin penes de privació de llibertat en establiments penitenciaris militars, han de seguir en els mateixos establiments fins a la seva extinció.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queda derogat el Tractat II «Lleis penals» del Codi de justícia militar de 17 de juliol de 1945 en tot el que es refereix a aquestes, així com totes les disposicions que s'oposin al que estableix aquesta Llei orgànica, especialment les referides a l'aplicació per la jurisdicció militar de criteris diferents del de competència per raó del delictes.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquest Codi penal militar entra en vigor l'1 de juny de 1986.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Palau de la Zarzuela, Madrid, 9 de desembre de 1985.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ